

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions — 11

No. of Printed Pages — 3

VU—22-2—Shukla Yajurved II**वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2011**

शुक्ल यजुर्वेदः

द्वितीय पत्रम्

समय : 3 $\frac{1}{4}$ घण्टे

पूर्णांक : 40

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्यः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) प्रत्येक प्रश्नस्योत्तरमुत्तरपुस्तिकायामेव देयम् ।
- (4) प्रत्येक प्रश्नभागस्योत्तरं क्रमानुसारमेकत्रैव लेखितव्यम् ।
- (5) प्रथम प्रश्नस्य चत्वारः (i, ii, iii एवं iv) भागाः सन्ति । प्रत्येक भागस्य उत्तरस्य चत्वारः (अ, ब, स एवं द) विकल्पाः सन्ति । समुचित विकल्पस्य उत्तराक्षरं उत्तर-पुस्तिकायां निम्नलिखित तालिकां निर्माय एकस्मिन् स्थाने एव लेखनीयानि ।

प्रश्न क्रमाङ्कः	समुचित उत्तराक्षरम्
1. (i)	
1. (ii)	
1. (iii)	
1. (iv)	

बहुविकल्पात्मकाः प्रश्नाः

1. (i) वेदाङ्गानां संख्या कति ?
 (अ) पञ्च (ब) दस
 (स) चत्वारः (द) षट् । 1
- (ii) निरुक्तं किमुच्यते ?
 (अ) मुखम् (ब) श्रोत्रम्
 (स) चक्षुः (द) ज्योतिषम् । 1
- (iii) कल्पशास्त्रस्य भेदः अस्ति —
 (अ) ज्योतिषम् (ब) वेदः
 (स) गृह्यसूत्रम् (द) विष्णुयागः । 1
- (iv) विवाहस्य कति भेदाः ?
 (अ) पञ्च (ब) षट्
 (स) त्रयोदश (द) अष्टौ । 1

अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः

2. “उपनयनम्” इति शब्दस्य अर्थो विलेख्यः । 1
3. ‘मधुपर्के’ कानि द्रव्याणि भवन्ति ? 1
4. विवाहोपनयनयोः संस्कारयोः सूत्राणि कुतः ? 1
5. ‘प्रणव’ पूर्वकं भूरादि-उच्चारणं लिखत । 1

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः (भाग - 1)

6. (i) ‘उपनयनस्य’ कस्यचिद् एको मन्त्रो लेख्यः । 1
- (ii) गायत्रीमन्त्रे कति अक्षराणि भवन्ति ? 1
- (iii) “भवति भिक्षां देहि” कः उच्चारयति ? 1
- (iv) “सुमङ्गलीरियं वधूः” इति मन्त्रो विलेख्यः । 1
- (v) ‘देवसवितः०’ इति मन्त्रो विलेखनीयः । 1
- (vi) षडङ्गाणि नामानि लिखत । 1

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः (भाग - 2)

7. (i) “अपो देवा०” मन्त्रः सस्वरो विलेख्यः । 2
(ii) मेखलाधारणमन्त्रो लेखनीयः । 2
(iii) “मा दिवा सुषुप्थाः” इत्यत्र कोऽभिप्रायः ? 2
(iv) “अग्निस्थापनम्” इत्यत्र किं वाक्यं प्रयुज्यते ? 2
(v) उच्चादयः स्वराः के ? तानि नामानि लिखत । 2
(vi) ‘वृष्णाऽऊर्मिरसि०’ मन्त्रास्य आशयः विलेखनीयः । 2

निबन्धात्मकाः प्रश्नाः

8. सप्तपदीवाक्यं प्रयुञ्जन् लौकिकव्यवहारञ्च वर्णयत । 3

अथवा

कन्यादानसङ्कल्पो यथाशास्त्रविधपूर्वकं लिखत ।

9. निर्धारितपाठ्यक्रमात् केचन् त्रयो मन्त्राः सस्वराः विलेखनीयाः । 3

अथवा

उपनयनसंस्कारे गायत्रीशिक्षां यथाशास्त्रं लिखत ।

10. वेदाङ्गानि नामानि विलिखन् तेषां संक्षिप्त परिचयो देयः । 4

अथवा

विवाहोद्देश्यं यथाशास्त्रं वर्णयत ।

11. निम्नलिखितेषु यथेच्छं मन्त्रत्रयं सस्वरं पूरणीयम् — 4

- (i) अ॒प्स्वन्त॒र॒मृ॒त॒म॒प्सु॒० ।
(ii) बृ॒ह॒स्प॒ते वा॒जे ज॒य॒० ।
(iii) वा॒जे 'वा॒जेऽव॒त वा॒जिनो॒० ।
(iv) हि॒र॒ण्य॒रु॒पाऽउ॒षसो॑० ।
(v) य॒ज्ञोप॒वीतं॑ पर॒मं० ।
(vi) त्व॒लोऽअ॒ग्ने० ।
(vii) गृ॒भ्णामि॑ ते सौ॒भग॒त्वाय०॑ ।